

Jednotná přijímací zkouška jako bariéra budoucnosti žáků s odlišným mateřským jazykem

Tereza Švandová

KATEDRA ČESKÉHO JAZYKA A LITERATUR, PdF MU
kontakt: 426146@mail.muni.cz

Výuka ČJ, ČCJ a ČDJ

- **Předmět Český jazyk (ČJ):** nauka o pravidlech a výjimkách jazyka, který je nám vlastní.
- **Předmět Čeština jako cizí jazyk (ČCJ):** výuka jazyka za pro „zábavu“.
- **Předmět Čeština jako druhý jazyk (ČDJ):** „druhá mateřština“

slovesa	rok a termín					
	1/2022	2/2022	1/2021	2/2021	2020	2019
přepište						
vypočtete						
řešte						
zapište						
uvedte						
umocněte						x
zjednodušte						
rýsujte						
sestrojte						
označte						
narýsujte						
obtáhněte						
rozhodněte						
neměřte						
přiřadte						
určete						
zkontrolujte						
vytkněte		x	x	x	x	x
vyjádřete		x		x		x
najděte		x	x	x	x	
upravte	x		x	x	x	x
rozložte	x		x			x
zaokrouhlete	x	x	x		x	x
doplňte	x	x	x	x	x	
nezapisujte						

Dominantními jsou v testových úlohách zejména **slovesa v imperativu**.

V letech 2019-2022 byla v celkem 6 matematických testech pro čtyřleté obory použita slovesa:
vypočtete, zapište, umocněte, zjednodušte, sestrojte, označte, narýsujte, rozhodněte, přiřadte, určete.

Pouze v některých testech se objevila dále slovesa:
vytkněte, vyjádřete, najděte, upravte, rozložte, zaokrouhlete a doplňte. (odlišena v tabulce barevně a symbolem x)

Na úrovni A1 se setkávají žáci s OMJ při výuce pouze prostřednictvím frází užívaných v běžných komunikativních situacích.

Dle SERRJ by měl být imperativ prezentován až v učebnicích úrovně A2.

Neshody klíčové slovní zásoby ČDJ a JPZ

Instrukce v JPZ:

vypočtete, **zapište**, umocněte, zjednodušte, sestrojte, označte, narýsujte, rozhodněte, přiřadte, určete, vytkněte, vyjádřete, **najděte**, upravte, rozložte, zaokrouhlete, doplňte

Instrukce v Levou zadní I.

spojte, **napište**, namalujte, zavřete, otevřete, poslouchejte, doplňte, čtete, sedněte si, postavte se, odpovídejte, ptejte se, podívejte se, škrtněte, zakroužkujte, podtrhněte, mluvte, vyberte, vyplňte, dělejte, najděte, vyluštěte, přečtete, pamatujte si, seřadte, rozdělte, používejte, použijte, diskutujte, udělejte, zeptejte se, říkejte, pracujte, přečtete, představte, vytvořte, dokončete, označte, porovnejte, popište, **najděte**, zahrajte si, předvedte, **vypište**, opakujte, diskutujte

ukázka: Didaktický test Cermat, Matematika 9, č. M9PAD23C0T01

Zadání:

V úlohách 1, 2, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 6, 7, 8 a 16 **přepište** do záznamového archu pouze výsledky.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 1

Celý film trvá 1 hodinu. Doba, která ještě zbývá do konce filmu, je polovinou doby, která již uplynula od začátku filmu.

(CZVV)

1 Vypočtete, kolik minut zbývá do konce filmu.

1 bod

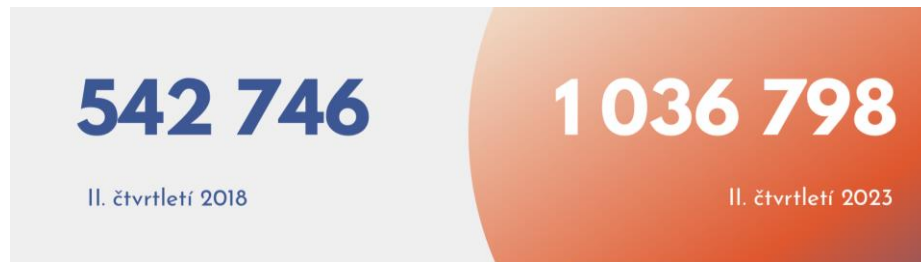
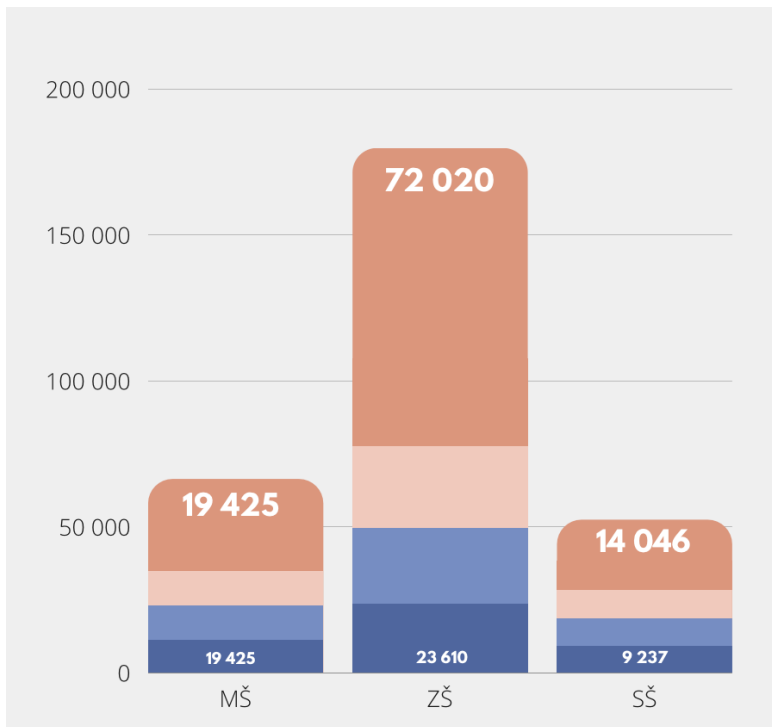
2.2 Kvádr je možné beze zbytku rozřezat na 200 krychlí, z nichž každá má objem 8 dm^3 .

Vypočtete, na kolik krychlíček o objemu 1 cm^3 lze tento kvádr beze zbytku rozřezat.

Postup rodilého mluvčího: přečtení zadání – pochopení zadání – řešení rovnice

Postup žáka s OMJ: přečtení zadání – nalezení neznámých slov vč. imperativu – vytvoření infinitivů – pochopení významů slov – pochopení zadání – řešení rovnice

Děkuji za pozornost!

Tereza Švandová

KATEDRA ČESKÉHO JAZYKA A LITERATUR, PdF MU
kontakt: 426146@mail.muni.cz

